

Vogelleven op Terschelling

Terschelling biedt niet alleen de plantensocioloog, insecten- en zeedierenman een belangrijk en interessant studieterrein, ook vogellieden komen uren te kort om het gevarieerde vogelleven van dit eiland nader te gaan bestuderen. Het zou gemakkelijk zijn over dit alles een boek te schrijven, zodat dit artikelje niet meer dan een opwekking kan zijn. We moeten volstaan met enige flitsen.

Aan de oostkant van het eiland vinden we de Bosplaat, een ruim 4000 ha

*Nest
van de
Storm-
meeuw*

*Foto:
G. van
Minnen*

groot duinlandschap met slenken en strand. Dit Staatsnatuurmonument is in de broeitijd niet toegankelijk; het eerste gedeelte, de z.g. Groede, is in deze periode alleen te betreden door wetenschappelijke onderzoekers. Het deel, waar de tweede bewakershut — bij de Tweede Duintjes — staat, is met een vergunning, af te geven door de Bosbouwkundig ambtenaar te West-Terschelling, toegankelijk. In dit deel broeden de zilverbreeuwen, waaronder we enige jaren geleden de Britse vorm van de Kleine mantelmeeuw, met zijn zwarte bovendelen, als broedvogel zagen. Daarnaast broedt sinds 1942 de Eidereend op Terschelling. Al is het grootste deel van het aantal broedende eiders in het eerste gedeelte te vinden, toch zagen we hier toen een nest. Onder een helmopol zat daar het bruingetinte wijfje te broeden.

De Eidereend, die op de waddeneilanden de zuidelijkste grens van haar broedgebied in West-Europa heeft — enige broedgevallen in Bretagne uitgezonderd — werd voor het eerst voor ons land als broedvogel op Vlieland vastgesteld, nu ruim vijftig jaar geleden. Sedertdien heeft de Eider

zich uitgebreid over Texel en Ameland; ook van Rottum zijn broedsels bekend. Daarnaast is de Bosplaat broedplaats voor de drie kiekendiefsoorten, namelijk de grauwe, blauwe en bruine soorten. Deze roofvogels hebben hun horst in het eerste gedeelte, maar komen toch boven het overige deel jagen, evenals de Velduil. Overigens moet deze uil in de diunvegetatie boven Lies broeden, maar pogingen om dit vast te stellen zijn, althans voor ons, niet met succes bekroond. Behalve de Bosplaat, waar verder de Stormmeeuw broedt en waar de op Griend broedende Grote sterns fourageren, heeft Terschelling nog vele andere belangrijke terreinen, zoals de Koegelwieck tussen Hoorn en Formerum, de Landrumerheide en de Kooibosjes ten noorden van Baaiduinen, terwijl we ook het polderland, de omgeving van de eendenkooien, niet mogen vergeten. Deze gedeelten hebben niet alleen een interessante plantengroei, maar bieden tevens broedgelegenheid aan vogels zoals Wulp, Sprinkhaanrietzanger, Tapuit, Fitis, Paapje, Houtsnip en Ransuil, om er slechts enige te noemen.

Reeds in juli komen de eerste trekvogels weer uit het noorden, op weg naar zuidelijker gebieden. Vele passeren daarbij de wadden, waar ze in dit slikken- en slenkengebied fourageren omdat deze gebieden rijk aan voedsel zijn. Vooral bij opkomend water is het aan de zuidkant van het eiland een drukte van belang. In juli is het soms moeilijk uit te maken of we met overzomeraars, dan wel met nieuw aangekomen vogels te doen hebben. Naast Oeverlopers en Witgatjes zijn daar de Goud- en Zilverplevieren, terwijl strandlopers in vele soorten en aantallen aanwezig zijn. Behalve het vaststellen van het aantal is het interessant te letten op de gedragingen van deze pleisteraars, welke opmerking overigens voor alle vogels geldt. Zoals we in het begin van dit artikeltje reeds opmerkten, is het slechts onze bedoeling enige flitsen van het Terschellinger vogelleven weer te geven. Kortom: vogellieden koersen op Terschelling aan en zij zullen rijk met indrukken terugkomen en hun bezoek stellig herhalen.

Uit de aanhef van het voorgaande artikel blijkt reeds, dat het kamp op Terschelling er niet alleen is voor de vogelmensen, maar ook voor andere natuurliefhebbers.

Voor hen, die van strandjuten houden, volgen hier nog enige literatuuropgaven.

Van Dieren — Bijdrage tot de kennis der Terschellinger Mollusken-fauna. De Levende Natuur 30 (4), 1925, p. 106—114.

Jongens — Zeeschelpen op Terschelling. De Levende Natuur 43 (11), 1939, p. 344—345. Het Zeepaard. Winter 1940/41.

mr. J. H. van Wijk

Naar de wereld der stilte

Dit jaar gaat onze K.N.N.V. voor het eerst haar speurtochten all round uitzetten: te land, ter zee en door de lucht. Aan de vele gebieden, die wij tot dusver met onze aandacht besprongen, gaan wij er één toevoegen: de zee, en wij reizen erheen: door de lucht. Wat gaan wij in september tegemoet?

Wie al eens vanuit de veilige stulp van zijn (of mijn) snorkel drijvend bij de Revelatakust de eerste duizeligheid overwon als hij het gebergte onder zich zag wegduiken in de groene diepte, die heeft een glimp opvangen van een wereld, die ik eens zag beschrijven als „pure magic”, en terecht. We worden andere wezens; snorkel en aqualong bevrijden ons van de